

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра финансового права и правового регулирования
хозяйственной деятельности**

ЮРЧЕНКО
Наталья Михайловна

**НАЛОГИ И СБОРЫ: ПОНЯТИЕ И ПРАВОВОЕ
РЕГУЛИРОВАНИЕ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат юридических наук,
доцент С.К. Лещенко

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Структура и объем дипломной работы. Дипломная работа содержит 118 страниц, состоит из введения, трех глав, разделенных на девять параграфов, заключения и 109 источников.

Ключевые слова: НАЛОГ, СБОР, ПОШЛИНА, ИСТОРИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ, ЮРИДИЧЕСКАЯ КОНСТРУКЦИЯ НАЛОГА, ОБЯЗАТЕЛЬНОСТЬ НАЛОГА, ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО, ИНДИВИДУАЛЬНАЯ БЕЗВОЗМЕЗДНОСТЬ.

Цель дипломной работы состоит в том, чтобы на основе полученных в ходе обучения знаний и изучения научной литературы, произвести комплексный анализ сущности налогов и сборов как правовых категорий. Достижение указанной цели исследования обусловило постановку и решение следующих **задач**: изучить исторические аспекты налогообложения; проанализировать экономическую, социальную и правовую сущность налогов и сборов; выявить функции налогов и сборов; раскрыть понятие налогов и сборов, исследовать существующие в юридической науке подходы к классификации налогов и сборов; выявить современные проблемы юридической конструкции налога; исследовать доктринальные подходы к разграничению понятий «налог» и «сбор»; выработать предложения и рекомендации по совершенствованию правового регулирования налогов и сборов.

Объектом исследования является совокупность общественных отношений, складывающихся в связи с установлением и взиманием налогов и сборов на основе и в соответствии с нормами налогового права Республики Беларусь.

Предметом исследования являются теоретические и практические аспекты правового регулирования налогов и сборов как правовых категорий.

Методологической основой исследования являются следующие методы познания: общенаучный, диалектический, системного анализа, нормативно-логический, правовой, сравнительного правоведения, правового моделирования и прогнозирования.

Полученные результаты и их новизна. 1) Аргументирована необходимость разграничения понятий «сбор» и «пошлина» в НК и определен перечень критериев для их разграничения. 2) Сформулирован вывод о том, что каждый обязательный платеж в бюджет независимо от названия должен оцениваться по его сущностным характеристикам. 3) Обосновано предложение об отнесении сборов за осуществление ремесленной деятельности и за осуществление деятельности по оказанию услуг в сфере агроэкотуризма к налогам, а именно, к особым режимам

налогообложения. 4) Выявлено, что сбор на финансирование государственных расходов не содержит квалифицирующих признаков сбора как фискального платежа. 5) Определена правовая природа обязательного платежа, взимаемого при указании физическими лицами займов как источников денежных средств. 6) Сформулирован вывод о нецелесообразности классификации налогов на закрепленные и регулирующие в силу того, что с момента зачисления на бюджетные счета налоги становятся бюджетными доходами и перестают рассматриваться в качестве категории налогового права. 7) К понятию «фискальные сборы» автором отнесены платежи в целевые фонды республиканского бюджета и государственные внебюджетные фонды. 8) Предложено авторское определение «сбор» с целью корректировки статьи шестой НК.

Автор подтверждает, что приведенный в дипломной работе материал правильно и объективно отражает состояние исследуемого процесса, а все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методологические и методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Структура і аб'ём дыпломнай працы. Дыпломная праца ўтрымлівае 118 старонак, складаецца з ўвядзення, трох частак, падзеленых на дзевяць параграфў, заключэння і 109 крыніц.

Ключавыя словы: ПАДАТАК, ЗБОР, ПОШЛІНА, ГІСТАРЫЧНЫЯ АСПЕКТЫ ПАДАТКААБКЛАДАННЯ, ЮРЫДЫЧНАЯ КАНСТРУКЦЫЯ ПАДАТКУ, АБАВЯЗКОВАСЦЬ ПАДАТКУ, ДЗЯРЖАЎНА-ПРЫВАТНАЕ ПАРТНЕРСТВА, ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ БЯЗВЫПЛАТНАСЦЬ.

Мэта дыпломнай працы складаецца ў тым, каб на аснове атрыманых у ходзе навучання ведаў і вывучэння навуковай літаратуры, вырабіць комплексны аналіз сутнасці падаткаў і збораў як прававых катэгорый. Дасягненне названай мэты даследавання абумовіла пастаноўку і вырашэнне наступных **задач**: вывучыць гістарычныя аспекты падаткаабкладання; прааналізаваць эканамічную, сацыяльную і прававую сутнасць падаткаў і збораў; выявіць функцыі падаткаў і збораў; раскрыць паняцце падаткаў і збораў, даследаваць існуючыя ў юрыдычнай навуцы падыходы да класіфікацыі падаткаў і збораў; выявіць сучасныя праблемы юрыдычнай канструкцыі падатка; даследаваць дактрынальныя падыходы да размежавання паняццяў «падатак» і «збор»; прапрацаваць прапановы і рэкамендацыі па ўдасканаленні прававога рэгулявання падаткаў і збораў.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца сукупнасць грамадскіх адносін, якія складаюцца ў сувязі з усталяваннем і збіраннем падаткаў і збораў на аснове і ў адпаведнасці з нормамі падатковага права Рэспублікі Беларусь.

Прадметам даследавання з'яўляюцца тэарэтычныя і практычныя аспекты прававога рэгулявання падаткаў і збораў як прававых катэгорый.

Метадалагічнай асновай даследавання з'яўляюцца наступныя метады пазнання: агульнанавуковы, дыялектычны, сістэмнага аналізу, нарматыўна-лагічны, прававы, параўнальнага правазнаўства, прававога мадэлявання і прагназавання.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. 1) Аргументавана неабходнасць размежавання паняццяў «збор» і «пошліна» у Падатковым кодэксе і вызначаны пералік крытэрыяў для іх размежавання. 2) Сфармулявана выснова аб тым, што кожны абавязковы плацеж у бюджэт незалежна ад назвы павінен ацэньвацца па яго сутнасным характарыстыкам. 3) Абгрунтавана прапанова аб аднясенні збораў за ажыццяўленне рамеснай дзейнасці і за ажыццяўленне дзейнасці па аказанні паслуг у сферы аграэкатурызму да падаткаў, а менавіта, да асаблівых рэжымаў падаткаабкладання. 4) Выяўлена, што збор на фінансаванне дзяржаўных выдаткаў не ўтрымлівае кваліфікуючых прыкмет збору як фіскальнага плацяжу. 5) Вызначана

прававая прырода абавязковага плацяжу, які збіраецца пры ўказанні фізічнымі асобамі пазык як крыніц грашовых сродкаў. 6) Сфармуляваны выснову аб немэтазгоднасці класіфікацыі падаткаў на замацаваныя і якія рэгулююць ў сілу таго, што з моманту залічэння на бюджэтныя рахункі падаткі становяцца бюджэтнымі даходамі і перастаюць разглядацца ў якасці катэгорыі падатковага права. 7) Да паняцця «фіскальныя зборы» аўтарам аднесены плацяжы ў мэтавыя фонды рэспубліканскага бюджэту і дзяржаўныя пазабюджэтныя фонды. 8) Прапанавана аўтарскае вызначэнне «збор» з мэтай карэкціроўкі артыкула шостага падатковага кодаксу.

Аўтар пацвярджае, што прыведзены ў дыпломнай працы матэрыял правільна і аб'ектыўна адлюстроўвае стан даследанавага працэсу, а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя, метадалагічныя і метадычныя палажэнні і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.